

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра захист рослин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

**ЗАХИСТ ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДЛИВИХ
ОРГАНІЗМІВ**

Розробник(и):
Нінель КОВАЛЕНКО,
доцент кафедри захист рослин,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент

Полтава
2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Захист декоративних культур від шкідливих організмів.
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра захист рослин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Коваленко Нінель, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Контакти: ауд. 72а (навчальний корпус № 1) e-mail: ninel.kovalenko@pdaa.edu.ua ninel.kovalenko2016@gmail.com телефон 0662227241, посилання на сторінку викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/kovalenko-ninel-pavlivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	201 Агрономія 202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з біології, хімії. За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню дисципліни «Ботаніка» – «Біофізика».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутнього фахівця знань, умінь та навичок з діагностики шкідників та хвороб декоративних і квіткових рослин та розробки комплексної системи захисту від різних видів шкідливих організмів.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти біології розвитку шкідників і хвороб декоративних та квіткових рослин з урахуванням погодних умов конкретного вегетаційного періоду; опанування методів нагляду та ентомопатологічних обстежень, облік чисельності шкідників та рівня патогенності збудників хвороб, а також методів та засобів захисту декоративних і квіткових рослин; розуміння принципів взаємодії різних видів у насадженнях; умінь прогнозувати можливі патологічні зміни в біоценозах, кваліфіковано використовувати методи і засоби захисту при складанні комплексних систем боротьби зі шкідниками і збудниками хвороб у відповідних біоценозах.

Компетентності:

загальні:

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, умінь використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК 13. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності з можливостями проведення досліджень на відповідному рівні.

Результати навчання:

РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Фітоценози відкритого ґрунту з декоративно-квітковими рослинами в Україні. Класифікація квітково-декоративних рослин.

Тема 2. Основні відомості про шкідливі об'єкти в насадженнях декоративних і квіткових рослин.

Тема 3. Шкідники та хвороби однолітніх, дволітніх і багатолітніх квіткових рослин та заходи захисту.

Тема 4. Шкідники та хвороби декоративних дерев та заходи захисту.

Тема 5. Шкідники та хвороби оранжерейних рослин та заходи захисту від них.

Тема 6. Шкідники та хвороби газонних трав, заходи захисту.

Тема 7. Засоби та методи захисту квітково-декоративних рослин.

Тема 8. Системи захисту декоративних і квіткових рослин.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин				
	усього	Денна форма			
		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Фітоценози відкритого ґрунту з декоративно-квітковими рослинами в Україні. Класифікація квітково-декоративних рослин.	10	2	-		8
Тема 2. Основні відомості про шкідливі об'єкти в насадженнях декоративних і квіткових рослин.	12	2	2		8
Тема 3. Шкідники та хвороби однолітніх, дволітніх і багатолітніх квіткових рослин та заходи захисту.	12	2	2		8
Тема 4. Шкідники та хвороби декоративних дерев та заходи захисту.	12	2	2		8
Тема 5. Шкідники та хвороби оранжерейних рослин та заходи захисту від них.	11	2	2		7
Тема 6. Шкідники та хвороби газонних трав, заходи захисту.	11	2	2		7
Тема 7. Засоби та методи захисту квітково-декоративних рослин.	11	2	2		7
Тема 8. Системи захисту декоративних і квіткових рослин.	11	2	2		7
Усього годин	90	16	14		60

Форми контролю результатів навчання*

Результат и навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Контрольн а робота	Виконання завдань самостійної роботи	
РН 7	14	14	6	16	
РН 13	14	14	6	16	
Разом	28	28	12	32	100

* для максимальної кількості балів

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- контрольна робота (0-12 балів);
- виконання вправ на практичних заняттях (0-4 бали);
- виконання завдань самостійної роботи (реферати, ессе, презентації тощо) (0-4 бали),
- опитування (0-4 бали).

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	опитування	
Тема 1. Фітоценози відкритого ґрунту з декоративно-квітковими рослинами в Україні. Класифікація квітково-декоративних рослин.	-	4	12	-	6
Тема 2. Основні відомості про шкідливі об'єкти в насадженнях декоративних і квіткових рослин.	4	4		4	8
Тема 3. Шкідники та хвороби однолітніх, дволітніх і багатолітніх квіткових рослин та заходи захисту.	4	4		4	8
Тема 4. Шкідники та хвороби декоративних дерев та заходи захисту.	4	4		4	8
Тема 5. Шкідники та хвороби оранжерейних рослин та заходи захисту від них.	4	4		4	8
Тема 6. Шкідники та хвороби газонних трав, заходи захисту.	4	4		4	8
Тема 7. Засоби та методи захисту квітково-декоративних рослин.	4	4		4	8
Тема 8. Системи захисту декоративних і квіткових рослин.	4	4		4	8
Разом	28	32	12	28	100

Критерії оцінювання виконання контрольної роботи:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	10-12	контрольна робота містить відповіді на усі питання, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі; відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію; зроблені аргументовані висновки.
Достатній	7-9	контрольна робота містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу; здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
Задовільний	4-6	контрольна робота містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу; відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення.
Низький	0-3	контрольна робота, питання якої не розкриті або висвітлені неправильно, з грубими помилками.

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	4	Здобувач надав повну, аргументовану відповідь (не менше 90% потрібної інформації), виконав всі завдання на практичному занятті, пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Достатній	3	Здобувач надав достатньо повну відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повну відповідь з незначними неточностями виконав всі завдання на практичному занятті, але не пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Задовільний	2	Здобувач надав неповну відповідь (не менше 60% потрібної інформації, незначні помилки); виконав не всі завдання на практичному занятті, не пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Низький	0-1	Здобувачем надано коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації); завдання на практичному занятті не виконав.

Критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	4	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, винесений на самостійну роботу; виконані усі завдання; застосував для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу та творчий підхід; чітке володіння понятійним апаратом; оформлення результатів самостійної роботи логічне та послідовне.
Достатній	3	Здобувач не повністю засвоїв тему, але орієнтується в матеріалі, відсутнє виконання деяких завдань.
Задовільний	2	Здобувач не опанував навчальний матеріал з відповідної теми, не

		знає основних понять і термінів наукової дисципліни, наявне виконання лише одного завдання.
Низький	0-1	Завдання самостійної роботи не виконані або виконані неправильно.

Критерії оцінювання опитування:

Опитування проводиться на початку кожного практичного заняття.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	4	Здобувач ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; володіє термінологією, розуміє механізми токсичних процесів; обґрунтовує свої думки; застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади, аргументує їх.
Достатній	3	Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні деякі помилки у застосуванні термінології; не зовсім розуміє механізми токсичних процесів; не повністю засвоїв тему, але орієнтується в матеріалі, відсутнє виконання деяких завдань.
Задовільний	2	Здобувач розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів, не володіє термінологією.
Низький	0-1	Відповідь відсутня.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Система оцінювання.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Бригадиренко В. В. Основи систематики комах: Навч. посіб. Д.: РВВ ДНУ, 2003. 204 с.
2. Бровдій В. М., Гулій В. В., Федоренко В. П. Біологічний захист рослин. К., 2004. 351 с.
3. Деменко В.М., Власенко В.А., Ємець О.М., Кабанець В.В. Захист декоративних і квіткових рослин від шкідників: Навч. посіб. Суми. СНАУ, 2017. 392 с.
4. Довідник із захисту рослин / [Бублик Л. І., Васечко Г. І., Васильєв В. П. та ін.]; за ред. М. П. Лісового. К.: Урожай, 1999. 774 с.
5. Дядечко М. П., Падій М. М., Шелестова В. С. та ін. Біологічний захист рослин. Біла Церква, 2001. 312 с.
6. Захист декоративних і квіткових рослин від шкідників : навч. посібник для проведення лабораторних занять і виконання самостійної роботи з вивчення дисципліни студентами у вищих аграрних закладах освіти III–IV рівнів акредитації ОС Бакалавр спеціальності „Захист і карантин рослин” / С. М. Вигера, Ч. Я. Чумак, М. М. Ключевич [та ін.]. К.: 2016. 146 с.
7. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. К.: ЮНІВЕСТ МЕДІА, 2018. 1040 с.
8. Рубан М. Б. Практикум із сільськогосподарської ентомології : навч. посіб. / М. Б. Рубан, Я. М. Гадзало; за ред. М. Б. Рубана. К. : Арістей, 2009. 472 с.
9. Савковський П. П. Атлас вредителей плодовых и ягодных культур. К.: Урожай, 1983. 204 с.
10. Сільськогосподарська ентомологія / [Байдик Г. В., Білецький Є. М., Білик М. О. та ін.]; за ред. Б. М. Литвинова, М. Д. Євтушенка. К.: Вища освіта, 2005. 551 с.
11. Сільськогосподарська ентомологія / [Рубан М. Б., Гадзало Я. М., Бобось І. М. та ін.]; за ред. М. Б. Рубана. К.: Арістей, 2007. 520 с.
12. Соколова Т.А. Декоративное растениеводство. Цветоводство. М.: Академия, 2014.
13. Фітофармакологія: підручник / [М.Д. Євтушенко, Ф.М. Марютін, В.П. Туренко та ін.] ; за ред. М. Д. Євтушенка, Ф.М. Марютіна. К.: Вища освіта, 2004. 432 с.
14. Чумак П. Я. Квітник без шкідників і хвороб. К.: Квіти України, 2000. 64 с.

Допоміжні

1. Мовчан О. М. Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники. К.: Світ, 2002. 288 с.
2. Писаренко В.М., Писаренко П.В. Захист рослин: фітосанітарний моніторинг, методи захисту рослин, інтегрований захист рослин. Полтава, 2007. 256 с.
3. Субін В.С. Інтегрований захист рослин: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]. / В.С. Субін, В. І. Олефіренко. К.: Вища освіта, 2004. 336 с.
4. Супіханов Б.М., Левченко В.І., Івченко В.М. та ін. Карантинні шкідники та хвороби рослин. ВАТ „СОД”, Козацький вал, 2004. 184 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <https://www.protect-garden.com.ua/doglad-za-dekorativnimi-ta-plodovimi-roslinami>
2. <https://www.syngenta.ua/dekorativni-kulturi>
3. <https://svitroslyn.ua/ua/articles/zashchita-rasteniy>
4. <https://small-pack-syngenta.webflow.io/dekorativni>